

Закон о запошљавању и раду странаца

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. [22/2008](#) и [32/2011](#) (погледај и [чл. 32](#)).

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Странац се може запослити, односно радити у Црној Гори, под условима утврђеним законом, колективним уговором, потврђеним и објављеним међународним уговорима и опште прихваћеним правилима међународног права.

Циљ закона

Члан 2

Овим законом се стварају услови за флексибилнији приступ странаца тржишту рада у Црној Гори, ради усклађивања односа понуде и тражње на том тржишту.

Услови за запошљавање и рад странаца

Члан 3

Странац се може запослити, односно радити у Црној Гори, под условом да има: радну дозволу, одобрење за стално настањење или одобрење за привремени боравак и закључен уговор о раду или уговор о обављању послова, односно услуга.

+ Види:

[чл. 1](#), Закона - 32/2011-26.

Изузеци

Члан 4

Овај закон не примјењује се на странце:

- 1) који су чланови дипломатског, односно конзуларног представништва на територији Црне Горе;
- 2) који на основу међународног права имају имунитет;
- 3) који у Црној Гори обављају послове на основу међународних уговора које Црна Гора закључи са другом државом, међународном организацијом или Европском

Унијом о стручно-техничкој помоћи или на основу потврђених међународних уговора;

4) избјеглице које испуњавају један од сљедећих услова:

- бораве најмање три године у Црној Гори;

- су у браку са црногорским држављанином;

- имају једно дијете које има црногорско држављанство;

5) осниваче, прокуристе, чланове органа управљања и руковођења и ревизоре привредног друштва, који у том друштву обављају послове, ако обављање тих послова нема карактер радног односа;

6) академско особље које је позвано као професор или предавач и научни радник које учествује у неком научно-истраживачком пројекту од значаја за Црну Гору;

7) чланове међународних мисија који обављају посао истраживања у Црној Гори, који је одобрила Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада);

8) дописнике акредитоване у Црној Гори или извјештаче страних медија;

9) умјетнике и техничко особље за оперу, балет, позориште, концерте, ликовне и друге културне манифестације, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

9а) ауторе и извођаче на подручју филмске, телевизијске, музичке, музичко-сценске, плесне и балетске умјетности, као и пратеће техничко особље, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

9б) запослене у страном привредном друштву, који обављају додатно оспособљавање и усавршавање запослених, односно који се додатно оспособљавају и усавршавају, код правног лица са сједиштем у Црној Гори, које је пословно или власнички повезано са тим страним привредним друштвом;

10) који у Црну Гору долазе ради учествовања на спортским такмичењима;

11) који обављају послове који се односе на испоруку, монтажу или сервис машина или опреме, ако њихов рад не траје дуже од 30 дана непрекидно, односно укупно три мјесеца годишње са прекидима;

12) који учествују на сајамским или изложбеним манифестацијама на којима излаже њихов послодавац;

13) који учествују на организованим стручним скуповима и семинарима;

14) пословне посјетиоце;

15) ученике или студенте, који у Црној Гори обављају праксу на основу међународног уговора о размјени ученика, односно студената;

16) који су чланови посаде бродова, посаде летјелица или запослени у привредним друштвима друског и жељезничког саобраћаја, са сједиштем регистрованим у иностранству;

17) вјерске службенике док обављају вјерску службу;

18) који дјелују у оквиру регистрованих хуманитарних организација;

19) запослене у циркусима или забавним парковима, ако у Црној Гори не бораве дуже од три мјесеца непрекидно;

20) цивилне и војне службенике влада других држава, који у Црну Гору долазе на основу уговора о сарадњи са Владом.

Правна и физичка лица која користе услуге странаца из става 1 тач. 5 до 20 овог члана дужна су да са њима закључе уговор или да имају други одговарајући доказ о врсти услуга коју обављају странци.

+ Види:

[чл. 2.](#) Закона - 32/2011-26.

Дефиниције појмова

Члан 5

Поједини појмови у овом закону имају сљедеће значење:

1) **странац** је лице које није црногорски држављанин, било да је држављанин друге државе или лице без држављанства;

2) **избјеглица** је странац коме је признат статус избјеглице, у складу са посебним прописом;

3) **лице којем је одобрена додатна заштита** је странац који не испуњава услове за признавање статуса избјеглице, али му је одобрен боравак и заштита, у складу са посебним прописом;

4) **послодавац** је домаће или страно правно лице, односно дио страног друштва или физичко лице са сједиштем, односно пребивалиштем у Црној Гори, које са странцем закључује уговор о раду;

- 5) **правно лице** је привредно друштво, установа, орган државне управе, орган локалне самоуправе, носилац јавног овлашћења и друго правно лице са сједиштем у Црној Гори, код којег странац обавља послове или услуге, на основу уговора о обављању послова, односно услуга;
- 6) **запошљавање** подразумијева радни однос између послодавца и странца, заснован уговором о раду, за обављање послова утврђених актом о систематизацији радних мјеста;
- 7) **рад** подразумијева обављање послова или услуга, на основу уговора о обављању послова, односно услуга;
- 8) **сезонско запошљавање** је радни однос на одређено вријеме у оквиру дјелатности које су сезонског карактера;
- 9) **уговор о обављању послова, односно услуга** је уговор на основу којег странац обавља послове, односно услуге код правног лица са сједиштем у Црној Гори, односно у дијелу страног друштва регистровано у Црној Гори;
- 10) **радни мигрант** је странац са сталним пребивалиштем у сусједној држави, који је запослен или обавља рад у Црној Гори и најмање једном недјељно се враћа у мјесто сталног пребивалишта;
- 11) **заступник привредног друштва, односно предузетник** је лице које је уписано у Централни регистар Привредног суда;
- 12) **кретање лица унутар страног привредног друштва** је привремено премјештање запослених странаца (руководиоца, менаџера, специјалисте) у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то страно привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори ;
- 13) **страно привредно друштво** је предузетник или правно лице које обавља привредну или другу дјелатност и има пребивалиште, односно сједиште ван Црне Горе;
- 14) **пословни посјетилац** је странац који борави у Црној Гори, ради успостављања пословних веза, најдуже 90 дана у календарској години, рачунајући од дана првог уласка у Црну Гору;
- 15) **руководилац** је странац запослен у страном привредном друштву који даје смјернице менаџменту друштва, води пословну политику и упућен је у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то страно привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори;
- 16) **менаџер** је странац запослен у страном привредном друштву на пословима управљања друштвом, који је упућен у правно лице са сједиштем у Црној Гори,

које је основало то странo привредно друштво, односно у диo тог страног друштва регистрован у Црној Гори;

17) **специјалиста** је странац запослен у страном привредном друштву, који је упућен у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то странo привредно друштво, односно у диo тог страног друштва регистрован у Црној Гори и посједује посебна знања битна за пословање друштва, као и висок степен стручне оспособљености у односу на врсту посла или дјелатност.

+ Види:

[чл. 3.](#) Закона - 32/2011-26.

II. УТВРЂИВАЊЕ БРОЈА РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ

Квота

Члан 6

(1) Влада годишње утврђује број радних дозвола за странце (у даљем тексту: квота), у складу са миграционом политиком, стањем и кретањем на тржишту рада.

(2) Квоту из става 1 овог члана утврђује Влада, на предлог органа државне управе надлежног за послове рада (у даљем тексту: Министарство), уз претходно прибављена мишљења органа државне управе надлежних за поједине дјелатности за које се утврђује квота и мишљење Социјалног савјета Црне Горе.

(3) Квота из става 1 овог члана утврђује се најкасније до 31. октобра текуће године, за наредну годину.

(4) Критеријуми и поступак за утврђивање квоте уређују се посебним актом Владе.

+ Види:

[чл. 4.](#) Закона - 32/2011-26.

Изузеци од квоте

Члан 7

Квоте се не утврђују за радне дозволе које се издају странцу:

1) са личном радном дозволом;

2) који се запошљава у Црној Гори на основу међународног уговора, на бази реципроцитета;

3) који изводи наставу у установама образовања, на језику и писму припадника мањинских народа и других мањинских националних заједница;

- 4) професионалном спортисти или спортском раднику који на основу закљученог уговора ради у Црној Гори;
 - 5) члану породице црногорског држављанина (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
 - 6) члану породице странца коме је одобрено стално настањење у Црној Гори (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
 - 7) члану породице избјеглице (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
 - 8) заступнику привредног друштва, односно предузетнику ;
 - 9) радном мигранту;
 - 10) упућеном странцу (руководиоцу, специјалисти, односно менаџеру);
- + Види:
[чл. 5.](#) Закона - 32/2011-26.

Подјела квота

Члан 8

(1) Квота се утврђује за следеће намјене:

- запошљавање странаца;
- прекограничне услуге странаца.

(2) У оквиру квоте за запошљавање странаца посебно се утврђује квота за сезонско запошљавање странаца.

+ Види:
[чл. 6.](#) Закона - 32/2011-26.

Одређивање приоритета

Члан 9

(1) Квота коју Влада одреди за поједине намјене се дијели према следећем редосљеду:

- важеће радне дозволе;
- радне дозволе које се издају на основу међународних уговора, који обухватају већ договорене квоте;

- нове радне дозволе.

(2) Приоритет код издавања нових радних дозвола имају странци:

- чланови породице странца са дозволом боравка у Црној Гори (супружник и дјеца до навршене 21. године живота);

- са стручним образовањем у области дефицитарних занимања;

- радни мигранти.

Одступања од утврђене квоте

Члан 10

Влада може ограничити, повећати број радних дозвола, односно извршити прераспоред броја радних дозвола по намјенама, ако је то условљено промјенама односа понуде и тражње на тржишту рада.

III. РАДНЕ ДОЗВОЛЕ

Појам и врсте радних дозвола

Члан 11

(1) Радна дозвола је документ на основу којег се странац може запослити, односно радити у Црној Гори.

(2) Радна дозвола се издаје као лична радна дозвола, дозвола за запошљавање и дозвола за рад.

(3) За исти временски период странцу се може издати само једна радна дозвола.

(4) Странац не може да ради на пословима за које није закључио уговор о раду, односно уговор о обављању послова, односно услуга.

+ Види:

[чл. 7.](#) Закона - 32/2011-26.

Распоређивање странаца

Члан 12

Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори, може распоредити странца само на послове за које му је издата радна дозвола.

+ Види:

[чл. 8.](#) Закона - 32/2011-26.

Одбијање захтјева за издавање радне дозволе

Члан 13

(1) Послодавцу ће се одбити захтјев за издавање радне дозволе, ако је:

- 1) прије подношења захтјева за издавање радне дозволе за странца обавијестио Завод за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод за запошљавање) да ће отпустити запослене, у складу са посебним прописом;
- 2) шест мјесеци прије подношења захтјева за издавање радне дозволе за странца отпустио запослене на неодређено вријеме, у складу са посебним прописом;
- 3) одбио да запосли незапослено лице са евиденције незапослених Завода за запошљавање које је испуњавало услове за рад, у складу са посебним прописом;
- 4) у последње три године, прије подношења захтјева за издавање радне дозволе, био кажњен за прекршај по овом закону;
- 5) исказао негативне резултате пословања у протеклој години или је исплаћивао зараде запосленима испод нивоа утврђеног колективним уговором на нивоу дјелатности или није измиривао обавезе по основу пореза и доприноса.

(2) Изузетно од става 1 тач. 1, 2, 3 и 5 овог члана, послодавцу се неће одбити захтјев за издавање радне дозволе за странца:

- 1) са високим образовањем на руководећим пословима;
- 2) члана породице црногорског држављанина (супружника и дјецу до навршене 21. године живота);
- 3) члана породице послодавца (супружника и дјецу до навршене 21. године живота);
- 4) у занимању које није могуће обезбиједити образовањем у Црној Гори.

(3) Одредбе става 1 тач. 1, 2 и 3 овог члана се не односе на послодавца који подноси захтјев за издавање радне дозволе за заступника привредног друштва, односно предузетника.

Надлежни органи

Члан 14

(1) Поступак издавања, одбијања, престанка важења и поништења радних дозвола спроводи Завод за запошљавање.

(2) У поступку одлучивања из става 1 овог члана примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку, уколико овим законом није друкчије одређено.

(3) О захтјеву за издавање радне дозволе Завод за запошљавање је дужан да одлучи у року од седам дана од дана подношења захтјева.

(4) Против рјешења Завода за запошљавање може се изјавити жалба Министарству.

(5) Против рјешења Завода за запошљавање о одбијању захтјева за издавање радне дозволе због попуњености квоте није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

+ Види:

[чл. 9.](#) Закона - 32/2011-26.

Облик и садржина радне дозволе

Члан 15

Облик и садржину радне дозволе, начин издавања и документа потребна за одлучивање прописује Министарство.

Поништавање радне дозволе

Члан 16

(1) Радна дозвола се поништава, ако:

1) је издата на основу неистинитих података о странцу или послодавцу, правном лицу, односно дијелу страног друштва регистрованом у Црној Гори;

2) послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори не обавијести Завод за запошљавање о почетку рада странца, у року предвиђеном у члану 34 овог закона;

3) странац обавља послове за које му није издата радна дозвола;

4) странцу није одобрен привремени боравак;

5) је странцу престало или отказано стално настањење, односно привремени боравак, у складу са посебним прописом.

(2) На странце којима је издата лична радна дозвола не примјењује се одредба става 1 тачка 3 овог члана.

+ Види:

[чл. 10.](#) Закона - 32/2011-26.

1. Лична радна дозвола

Појам и услови

Члан 17

(1) Лична радна дозвола је дозвола која странцу омогућава слободан приступ тржишту рада, независно од стања и односа на тржишту.

(2) Лична радна дозвола се може издати странцу:

- коме је одобрено стално настањење;

- избјеглици који не испуњава услове из члана 4 став 1 тачка 4 овог закона;

- лицу којем је одобрена додатна заштита.

(3) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев странца.

Период важења

Члан 18

(1) Лична радна дозвола се издаје на неодређено вријеме.

(2) Изузетно од става 1 овог члана, лична радна дозвола за лице којем је одобрена додатна заштита се издаје на период до једне године.

(3) Лична радна дозвола за лица из става 2 овог члана може се продужити за период за који се продужава додатна заштита, у складу са посебним прописом.

(4) Захтјев за продужење личне радне дозволе странац је дужан да поднесе прије истека рока важења издате дозволе.

+ Види:

[чл. 11](#), Закона - 32/2011-26.

Престанак важења

Члан 19

Лична радна дозвола престаје да важи:

1) ако странац откаже личну радну дозволу;

2) ако странац стекне црногорско држављанство;

- 3) престанком статуса избјеглице;
- 4) престанком статуса лица са додатном заштитом;
- 5) у случају смрти странца.

2. Дозвола за запошљавање

Појам и услови

Члан 20

(1) Дозвола за запошљавање је дозвола на основу које послодавац закључује уговор о раду са странцем.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев послодавца, ако није искоришћена квота која се односи на запошљавање странаца.

Период важења

Члан 21

(1) Дозвола за запошљавање се издаје на период до једне године.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се након истека важности може продужити најдуже до двије године, без провјеравања ограничења из члана 13 став 1 овог закона.

(3) Захтјев за продужење дозволе за запошљавање послодавац је дужан да поднесе прије истека рока важења издате дозволе.

(4) Дозвола из става 1 овог члана за сезонско запошљавање може се издати на период до осам мјесеци годишње, у оквиру квоте одређене за сезонско запошљавање.

(5) Ако је дозвола за сезонско запошљавање издата на вријеме краће од времена одређеног у ставу 4 овог члана, дозвола се може продужити до истека тог рока, сагласно ставу 3 овог члана.

+ Види:

[чл. 12.](#) Закона - 32/2011-26.

Престанак важења

Члан 22

Дозвола за запошљавање престаје да важи:

- 1) истеком периода на који је издата;
- 2) престанком уговора о раду;
- 3) ако странац стекне црногорско држављанство;
- 4) у случају смрти странца.

3. Дозвола за рад

Појам и услови

Члан 23

(1) Дозвола за рад је дозвола са унапријед одређеним временским трајањем, на основу које странац код правног лица са сједиштем у Црној Гори или дијела страног друштва регистровано у Црној Гори обавља послове или услуге на основу уговора о обављању послова, односно услуга.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, односно дијела страног друштва регистровано у Црној Гори.

+ Види:

[чл. 13.](#) Закона - 32/2011-26.

Намјена дозволе за рад

Члан 24

Дозвола за рад, према намјени, односи се на:

- 1) прекограничне услуге странаца и
- 2) кретање лица унутар страног привредног друштва.

+ Види:

[чл. 14.](#) Закона - 32/2011-26.

4. Врсте дозвола за рад

- а) подтачка брисана -

+ Види:

[чл. 15.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 25

- брисан -

+ Види:

[чл. 15.](#) Закона - 32/2011-26.

- б) подтачка брисана -

+ Види:

[чл. 15.](#) Закона - 32/2011-26.

Прекограничне услуге странаца

Члан 26

(1) Прекограничне услуге странаца су услуге које се обављају на основу уговора закљученог између страног привредног друштва, односно странца и правног лица са сједиштем у Црној Гори, за кога се услуге врше.

(2) Прекограничне услуге странаца може пружати странац запослен код страног привредног друштва из става 1 овог члана које се бави пружањем те врсте услуге.

(3) Изузетно од става 2 овог члана, прекограничне услуге странаца, за које се захтијева високо образовање и посебно специјалистичко знање и искуство може пружати и странац који није у радном односу.

(4) За обављање прекограничне услуге из става 3 овог члана, прије подношења захтјева за издавање дозволе за рад, правно лице са сједиштем у Црној Гори је дужно да, на основу писаног образложења, добије сагласност органа државне управе надлежног за дјелатност у којој се услуга пружа.

(5) Дозвола за рад за прекограничне услуге се издаје на период до једне године.

(6) Дозвола из става 5 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, у оквиру квоте одређене за прекограничне услуге.

+ Види:

[чл. 16.](#) Закона - 32/2011-26.

Додатно оспособљавање и усавршавање

Члан 27

- брисан -

+ Види:

[чл. 17.](#) Закона - 32/2011-26.

Кретање лица унутар страног привредног друштва

Члан 28

(1) Страно привредно друштво које у Црној Гори има регистровано правно лице, односно дио страног друштва, може привремено да премјести свог запосленог на рад у то правно лице, односно дио страног друштва, под условом да је странац у том привредном друштву запослен најмање годину дана.

(2) Странци који се могу упутити, у смислу става 1 овог члана, су:

1) руководиоци;

2) менаџери;

3) специјалисти.

(3) Дозвола за рад за странца из става 1 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, које је основало страно привредно друштво, односно дијела страног друштва регистровано у Црној Гори, на период до једне године.

(4) Изузетно од става 3 овог члана, ако се послови које обавља странац не могу завршити за вријеме на које је дозвола издата, дозвола за рад се може продужити најдуже до двије године.

(5) Захтјев за продужење дозволе за рад за кретање лица унутар страног привредног друштва правно лице регистровано у Црној Гори, односно дио страног друштва из става 1 овог члана су дужни да поднесу прије истека рока важења издате дозволе.

+ Види:

[чл. 18.](#) Закона - 32/2011-26.

- ц) подтачка брисана -

+ Види:

[чл. 19.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 29

- брисан -

+ Види:

[чл. 19.](#) Закона - 32/2011-26.

- д) подтачка брисана -

- брисан -

+ Види:

[чл. 19.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 30

- брисан -

+ Види:

[чл. 19.](#) Закона - 32/2011-26.

Период важења

Члан 31

- брисан -

+ Види:

[чл. 20.](#) Закона - 32/2011-26.

Престанак важења

Члан 32

Дозвола за рад престаје да важи:

1) истеком периода за који је издата;

2) престанком уговора о раду или уговора о обављању послова, односно услуга;

3) у случају смрти странца.

+ Види:

[чл. 21.](#) Закона - 32/2011-26.

III а. ПОЧЕТАК РАДА СТРАНЦА

Члан 32а

(1) Странац којем је издата дозвола за запошљавање, односно дозвола за рад не може се запослити, односно обављати послове или услуге прије него што му је одобрен привремени боравак, у складу са посебним законом.

(2) Захтјев за издавање одобрења за привремени боравак се подноси органу државне управе надлежном за послове кретања и боравка странаца, најкасније у року од пет радних дана од дана издавања радне дозволе.

(3) Странац којем је одобрен привремени боравак у сврху спајања са породицом остварује право на запошљавање у периоду важења одобрења за привремени боравак, у складу са овим законом.

(4) Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори су дужни са странцем који се запошљава, односно ради, прије почетка рада, да закључе уговор о раду или уговор о обављању послова, односно услуга.

+ Види:

[чл. 22.](#) Закона - 32/2011-26.

IV. ПРИЈАВЉИВАЊЕ ПОЧЕТКА И ПРЕСТАНКА РАДА СТРАНЦА

+ Види:

[чл. 23.](#) Закона - 32/2011-26.

Пријава и одјава рада

Члан 33

- брисан -

+ Види:

[чл. 24.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 34

Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори су дужни да обавијесте Завод за запошљавање о почетку, односно престанку рада странца, у року од осам дана од дана закључивања, односно престанка уговора о раду, односно уговора о обављању послова, односно услуга.

+ Види:

[чл. 25.](#) Закона - 32/2011-26.

Сарадња надлежних органа

Члан 35

(1) Завод за запошљавање је дужан да о поништавању и престанку важења радне дозволе странца обавијести орган државне управе надлежан за послове кретања и боравка странаца, у року од осам дана од дана поништавања, односно престанка важења радне дозволе.

(2) Орган државне управе из става 1 овог члана је дужан да о: одобравању привременог боравака странца са радном дозволом, периоду важења привременог боравака, престанку или отказивању сталног настањења, односно привременог боравака странца обавијести Завод за запошљавање, у року од осам дана од дана одобравања привременог боравака, односно престанка или отказивања сталног настањења, односно привременог боравака.

+ Види:

[чл. 26.](#) Закона - 32/2011-26.

V. ЕВИДЕНЦИЈА И НАКНАДА ЗА ИЗДАВАЊЕ РАДНЕ ДОЗВОЛЕ

Евиденција

Члан 36

Евиденција о незапосленим и запосленим странцима води се у складу са законом.

Накнада

Члан 37

(1) Накнада за трошкове настале у поступку издавања радне дозволе плаћа се у складу са Законом о административним таксама.

(2) Средства из става 1 овог члана су приход Завода за запошљавање.

VI. НАДЗОР

Инспекција рада

Члан 38

(1) Надзор над спровођењем овог закона и других прописа који су донијети на основу овог закона врши Министарство, преко инспекције рада.

(2) У вршењу надзора инспектор рада има обавезе и овлашћења утврђена посебним прописом.

(3) Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори је дужан да у пословним просторијама, односно мјесту рада има радну дозволу за странца.

+ Види:

[чл. 27.](#) Закона - 32/2011-26.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39

(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај послодавац - правно лица, ако:

1) запосли странца, односно омогући му да ради супротно условима из члана 3 овог закона;

1а) користи услуге странца без закљученог уговора или другог одговарајућег доказа о врсти услуга коју обављају странци (члан 4 став 2);

2) распореди странца на послове за које му није издата радна дозвола (члан 12);

2а) обавља прекограничне услуге мимо начина утврђеног овим законом (члан 26);

3) не пријави и одјави рад странца Заводу за запошљавање у законом прописаном року (члан 34);

4) не поднесе захтјев за продужење радне дозволе прије истека рока важења издате дозволе (члан 21 став 3 и 28 став 5);

5) у пословним просторијама, односно мјесту рада нема радну дозволу за странца (члан 38 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се физичко лице и одговорно лице у правном лицу код послодавца новчаном казном у износу од 30 еура до 2.000 еура.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 150 еура до 6.000 еура.

+ Види:

[чл. 28.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 40

Новчаном казном у износу од 30 еура до 2.000 еура казниће се странац, ако:

1) се запосли, односно ради супротно члану 3 овог закона;

2) ради на пословима за које није закључио уговор о раду, односно уговор о обављању послова, односно услуга (члан 11 став 4);

3) не поднесе захтјев за продужење личне радне дозволе када му је одобрена додатна заштита у законом прописаном року (члан 18 став 4).

+ Види:

[чл. 29.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 41

(1) Новчаном казном на лицу мјеста у износу до 200 еура казниће се физичко и одговорно лице у правном лицу, односно одговорно лице у дијелу страног друштва регистрованом у Црној Гори за прекршај, ако у пословним просторијама, односно мјесту рада нема радну дозволу за странца (члан 38 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се правно лице и предузетник новчаном казном на лицу мјеста у износу до 400 еура.

(3) Новчану казну из ст. 1 и 2 овог члана изриче инспектор рада.

+ Види:

[чл. 30.](#) Закона - 32/2011-26.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42

(1) Поступци који су започети прије дана почетка примјене овог закона окончаће се по овом закону, ако је то повољније за странку.

(2) Радна дозвола издата прије дана почетка примјене овог закона важи до истека времена на које је издата.

Члан 42а

(1) Расељена лица из бивших југословенских република и интерно расељена лица са Косова, којима је у складу са чланом 105а став 5 Закона о странцима ("Службени лист ЦГ", бр. 82/08 и 72/09) одобрен привремени боравак у Црној Гори, могу добити личну радну дозволу, у складу са овим законом.

(2) Лична радна дозвола за лица из става 1 овог члана издаје се на период важења одобрења за привремени боравак.

+ Види:

[чл. 31.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 42б

(1) Поступци који су започети прије дана ступања на снагу овог закона окончаће се по овом закону, ако је то повољније за странку.

(2) Радна дозвола издата прије дана ступања на снагу овог закона важи до истека времена на које је издата.

+ Види:

[чл. 31.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 42ц

Прописи за спровођење овог закона ускладиће се са овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о поступку пријаве почетка и престанка рада странаца ("Службени лист ЦГ", број 81/08).

+ Види:

[чл. 31.](#) Закона - 32/2011-26.

Члан 43

Прописи за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 44

Даном почетка примјене овог закона престају да важе Закон о запошљавању и раду странаца ("Службени лист РЦГ", бр. 11/04) и Уредба о радном ангажовању нерезидентних физичких лица ("Службени лист РЦГ", број 28/03).

Члан 45

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе", а примјењиваће се од 1. јануара 2009. године.

ОСНОВНИ ТЕКСТ

На основу члана 95 тачке 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о запошљавању и раду странаца

Проглашавам **Закон о запошљавању и раду странаца**, који је донијела Скупштина Црне Горе, на другој сједници првог редовног засиједања у 2008. години, дана 18. марта 2008. године.

Број: 01-642/2

Подгорица, 24.03.2008. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

Закон о запошљавању и раду странаца

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 22/2008 од 2.4.2008. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Странац се може запослити, односно радити у Црној Гори, под условима утврђеним законом, колективним уговором, потврђеним и објављеним међународним уговорима и опште прихваћеним правилима међународног права.

Циљ закона

Члан 2

Овим законом се стварају услови за флексибилнији приступ странаца тржишту рада у Црној Гори, ради усклађивања односа понуде и тражње на том тржишту.

Услови за запошљавање и рад странаца

Члан 3

Странац се може запослити, односно радити у Црној Гори, под условом да има: радну дозволу, одобрење за стално настањење, односно одобрење за привремени боравак, закључен уговор о раду, односно грађанско-правни уговор и да је обвезник за пријављивање рада пријавио рад странца у складу са овим законом.

Изузеци

Члан 4

Овај закон не примјењује се на странце:

- 1) који су чланови дипломатског, односно конзуларног представништва на територији Црне Горе;
- 2) који на основу међународног права имају имунитет;

3) који у Црној Гори обављају послове на основу међународних уговора које Црна Гора закључи са другом државом, међународном организацијом или Европском Унијом о стручно-техничкој помоћи или на основу потврђених међународних уговора;

4) избјеглице које испуњавају један од сљедећих услова:

- бораве најмање три године у Црној Гори;
- су у браку са црногорским држављанином;
- имају једно дијете које има црногорско држављанство;

5) осниваче, прокуристе, чланове органа управљања и руковођења и ревизоре привредног друштва, који у том друштву обављају послове, ако обављање тих послова нема карактер радног односа;

6) академско особље које је позвано као професор или предавач и научни радник које учествује у неком научно-истраживачком пројекту од значаја за Црну Гору;

7) чланове међународних мисија који обављају посао истраживања у Црној Гори, који је одобрила Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада);

8) дописнике акредитоване у Црној Гори или извјештаче страних медија;

9) умјетнике и техничко особље за оперу, балет, позориште, концерте, ликовне и друге културне манифестације, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

10) који у Црну Гору долазе ради учествовања на спортским такмичењима;

11) који обављају послове који се односе на испоруку, монтажу или сервис машина или опреме, ако њихов рад не траје дуже од 30 дана непрекидно, односно укупно три мјесеца годишње са прекидима;

12) који учествују на сајамским или изложбеним манифестацијама на којима излаже њихов послодавац;

13) који учествују на организованим стручним скуповима и семинарима;

14) пословне посјетиоце;

15) ученике или студенте, који у Црној Гори обављају праксу на основу међународног уговора о размјени ученика, односно студената;

16) који су чланови посаде бродова, посаде летјелица или запослени у привредним друштвима друмског и жељезничког саобраћаја, са сједиштем регистрованим у иностранству;

17) вјерске службенике док обављају вјерску службу;

18) који дјелују у оквиру регистрованих хуманитарних организација;

19) запослене у циркусима или забавним парковима, ако у Црној Гори не бораве дуже од три мјесеца непрекидно;

20) цивилне и војне службенике влада других држава, који у Црну Гору долазе на основу уговора о сарадњи са Владом.

Дефиниције појмова

Члан 5

Поједини појмови у овом закону имају сљедеће значење:

1) **странац** је лице које није црногорски држављанин, било да је држављанин друге државе или лице без држављанства;

2) **избјеглица** је странац коме је признат статус избјеглице, у складу са посебним прописом;

3) **лице којем је одобрена додатна заштита** је странац који не испуњава услове за признавање статуса избјеглице, али му је одобрен боравак и заштита, у складу са посебним прописом;

4) **послодавац** је домаће или страно правно или физичко лице са сједиштем у Црној Гори које са странцем закључује уговор о раду;

5) **правно лице** је привредно друштво, установа, орган државне управе, орган локалне самоуправе, носилац јавног овлашћења и друго правно лице са сједиштем у Црној Гори, код којег странац обавља услуге или други облик рада, на основу грађанско-правног уговора;

6) **запошљавање** подразумијева радни однос између послодавца и странца, заснован уговором о раду, за обављање послова утврђених актом о систематизацији радних мјеста;

7) **рад** подразумијева обављање услуга или другог облика рада, на основу уговора о раду, односно грађанско-правног уговора;

- 8) **сезонски рад** је радни однос на одређено вријеме у оквиру дјелатности које су сезонског карактера;
- 9) **грађанско-правни уговор** је уговор на основу којег странац обавља услугу, односно други облик рада код правног лица са сједиштем у Црној Гори, односно у организационој јединици страног привредног друштва, регистрованој у Црној Гори;
- 10) **радни мигрант** је странац са сталним пребивалиштем у сусједној држави, који је запослен или обавља рад у Црној Гори и најмање једном недјељно се враћа у мјесто сталног пребивалишта;
- 11) **заступник привредног друштва, односно предузетник** је лице које је уписано у Централни регистар Привредног суда;
- 12) **упућени странац** је лице које је у радном односу код послодавца са сједиштем ван Црне Горе и изводи одређене услуге на територији Црне Горе;
- 13) **прекогранична услуга** је услуга коју изводи страно привредно друштво, на основу уговора закљученог између тог друштва и правног лица са сједиштем у Црној Гори;
- 14) **кретање лица унутар друштва** је привремено премјештање запослених странаца-руководиоца, менаџера, односно специјалисте у организациону јединицу страног привредног друштва, регистровану у Црној Гори;
- 15) **страно привредно друштво** је предузетник или правно лице које обавља привредну или другу дјелатност и има пребивалиште, односно сједиште ван Црне Горе;
- 16) **обвезник за пријављивање и одјављивање рада странца** је послодавац, правно лице, односно организациона јединица страног привредног друштва, регистрована у Црној Гори, који пријављује рад странца;
- 17) **потврда о пријави рада** је документ којим се доказује рад странца у Црној Гори;
- 18) **пословни посјетилац** је странац који борави у Црној Гори, ради успостављања пословних веза, најдуже 90 дана у календарској години, рачунајући од дана првог уласка у Црну Гору;
- 19) **руководилац** је странац запослен у страном привредном друштву који даје смјернице менаџменту друштва, води пословну политику и упућен је у организациону јединицу тог привредног друштва регистровану у Црној Гори;

20) **менаџер** је странац запослен у страном привредном друштву на пословима управљања друштвом, који је упућен у организациону јединицу тог привредног друштва регистровану у Црној Гори;

21) **специјалиста** је странац запослен у страном привредном друштву, који је упућен у организациону јединицу регистровану у Црној Гори и посједује специјалистичка знања за пружање услуга из дјелатности тог друштва;

22) **пружалац уговорних услуга** је странац запослен у страном привредном друштву, који има високо образовање, посебна специјалистичка знања и најмање три године искуства из те специјалистичке области и обавља уговорене услуге у правном лицу са сједиштем у Црној Гори.

II. УТВРЂИВАЊЕ БРОЈА РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ

Квота

Члан 6

(1) Влада годишње утврђује број радних дозвола за странце (у даљем тексту: квота), у складу са миграционом политиком, стањем и кретањем на тржишту рада.

(2) Квоту из става 1 овог члана утврђује Влада, на предлог министарства надлежног за послове рада (у даљем тексту: Министарство), уз претходно прибављена мишљења министарстава надлежних за поједине дјелатности за које се утврђује квота и мишљење Социјалног савјета.

(3) Квота из става 1 овог члана утврђује се најкасније до 31. октобра текуће године, за наредну годину.

(4) Критеријуми и поступак за утврђивање квоте уређују се посебним актом Владе.

Изузеци од квоте

Члан 7

Квоте се не утврђују за радне дозволе које се издају странцу:

1) са личном радном дозволом;

2) који се запошљава у Црној Гори на основу међународног уговора, на бази реципроцитета;

3) који изводи наставу у установама образовања, на језику и писму припадника мањинских народа и других мањинских националних заједница;

- 4) професионалном спортисти или спортском раднику који на основу закљученог уговора ради у Црној Гори;
- 5) члану породице црногорског држављанина (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
- 6) члану породице странца коме је одобрено стално настањење у Црној Гори (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
- 7) члану породице избјеглице (супружнику и дјечи до навршене 21. године живота);
- 8) заступнику привредног друштва, односно предузетнику ;
- 9) упућеном странцу на додатном оспособљавању и усавршавању у Црној Гори;
- 10) упућеном странцу (руководиоцу, специјалисти, односно менаџеру);
- 11) пружаоцу уговорне услуге.

Подјела квота

Члан 8

(1) Квота се утврђује за сљедеће намјене:

- запошљавање странаца;
- рад странаца.

(2) Квота за рад се дијели на:

- сезонски рад странаца;
- упућене странце, који обављају прекограничне услуге у Црној Гори;
- оспособљавање и усавршавање странаца.

Одређивање приоритета

Члан 9

(1) Квота коју Влада одреди за поједине намјене се дијели према сљедећем редосљеду:

- важеће радне дозволе;

- радне дозволе које се издају на основу међународних уговора, који обухватају већ договорене квоте;

- нове радне дозволе.

(2) Приоритет код издавања нових радних дозвола имају странци:

- чланови породице странца са дозволом боравка у Црној Гори (супружник и дјеца до навршене 21. године живота);

- са стручним образовањем у области дефицитарних занимања;

- радни мигранти.

Одступања од утврђене квоте

Члан 10

Влада може ограничити, повећати број радних дозвола, односно извршити прераспоред броја радних дозвола по намјенама, ако је то условљено промјенама односа понуде и тражње на тржишту рада.

III. РАДНЕ ДОЗВОЛЕ

Појам и врсте радних дозвола

Члан 11

(1) Радна дозвола је документ на основу којег се странац може запослити, односно радити у Црној Гори.

(2) Радна дозвола се издаје као лична радна дозвола, дозвола за запошљавање и дозвола за рад.

(3) За исти временски период странцу се може издати само једна радна дозвола.

(4) Странац не може да ради на пословима за које није закључио уговор о раду, односно грађанско-правни уговор.

Распоређивање странаца

Члан 12

Послодавац, правно лице, односно организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори, може распоредити странца само на послове за које му је издата радна дозвола.

Одбијање захтјева за издавање радне дозволе

Члан 13

(1) Послодавцу ће се одбити захтјев за издавање радне дозволе, ако је:

- 1) прије подношења захтјева за издавање радне дозволе за странца обавијестио Завод за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод за запошљавање) да ће отпустити запослене, у складу са посебним прописом;
- 2) шест мјесеци прије подношења захтјева за издавање радне дозволе за странца отпустио запослене на неодређено вријеме, у складу са посебним прописом;
- 3) одбио да запосли незапослено лице са евиденције незапослених Завода за запошљавање које је испуњавало услове за рад, у складу са посебним прописом;
- 4) у последње три године, прије подношења захтјева за издавање радне дозволе, био кажњен за прекршај по овом закону;
- 5) исказао негативне резултате пословања у протеклој години или је исплаћивао зараде запосленима испод нивоа утврђеног колективним уговором на нивоу дјелатности или није измиривао обавезе по основу пореза и доприноса.

(2) Изузетно од става 1 тач. 1, 2, 3 и 5 овог члана, послодавцу се неће одбити захтјев за издавање радне дозволе за странца:

- 1) са високим образовањем на руководећим пословима;
- 2) члана породице црногорског држављанина (супружника и дјецу до навршене 21. године живота);
- 3) члана породице послодавца (супружника и дјецу до навршене 21. године живота);
- 4) у занимању које није могуће обезбиједити образовањем у Црној Гори.

(3) Одредбе става 1 тач. 1, 2 и 3 овог члана се не односе на послодавца који подноси захтјев за издавање радне дозволе за заступника привредног друштва, односно предузетника.

Надлежни органи

Члан 14

(1) Поступак издавања, одбијања, престанка важења и поништења радних дозвола спроводи Завод за запошљавање.

(2) У поступку одлучивања из става 1 овог члана примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку, уколико овим законом није друкчије одређено.

(3) Против рјешења Завода за запошљавање може се изјавити жалба Министарству.

(4) Против рјешења Завода за запошљавање о одбијању захтјева за издавање радне дозволе због попуњености квоте није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

Облик и садржина радне дозволе

Члан 15

Облик и садржину радне дозволе, начин издавања и документа потребна за одлучивање прописује Министарство.

Поништавање радне дозволе

Члан 16

(1) Радна дозвола се поништава, ако:

1) је издата на основу неистинитих података о странцу или послодавцу, правном лицу, односно организационој јединици страног привредног друштва регистрованој у Црној Гори;

2) послодавац, правно лице, односно организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори не обавијести Завод за запошљавање о почетку рада странца, у року предвиђеном у члану 34 став 1 овог закона;

3) странац обавља послове за које му није издата радна дозвола;

4) странцу није одобрен привремени боравак;

5) је странцу престало или отказано стално настањење, односно привремени боравак, у складу са посебним прописом.

(2) На странце којима је издата лична радна дозвола не примјењује се одредба става 1 тачка 3 овог члана.

1. Лична радна дозвола

Појам и услови

Члан 17

(1) Лична радна дозвола је дозвола која странцу омогућава слободан приступ тржишту рада, независно од стања и односа на тржишту.

(2) Лична радна дозвола се може издати странцу:

- коме је одобрено стално настањење;
- избјеглици који не испуњава услове из члана 4 став 1 тачка 4 овог закона;
- лицу којем је одобрена додатна заштита.

(3) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев странца.

Период важења

Члан 18

(1) Лична радна дозвола се издаје на неодређено вријеме.

(2) Изузетно од става 1 овог члана, лична радна дозвола за лице којем је одобрена додатна заштита се издаје на период до једне године.

(3) Лична радна дозвола за лица из става 2 овог члана може се продужити за период за који се продужава додатна заштита, у складу са посебним прописом.

(4) Захтјев за продужење личне радне дозволе странац је дужан да поднесе најкасније у року од 30 дана прије истека рока важења издате дозволе.

Престанак важења

Члан 19

Лична радна дозвола престаје да важи:

- 1) ако странац откаже личну радну дозволу;
- 2) ако странац стекне црногорско држављанство;
- 3) престанком статуса избјеглице;
- 4) престанком статуса лица са додатном заштитом;
- 5) у случају смрти странца.

2. Дозвола за запошљавање

Појам и услови

Члан 20

(1) Дозвола за запошљавање је дозвола на основу које послодавац закључује уговор о раду са странцем.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев послодавца, ако није искоришћена квота која се односи на запошљавање странаца.

Период важења

Члан 21

(1) Дозвола за запошљавање се издаје на период до једне године.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се након истека важности може продужити најдуже до двије године, без провјеравања ограничења из члана 13 став 1 овог закона.

(3) Захтјев за продужење дозволе за запошљавање послодавац је дужан да поднесе најкасније 30 дана прије истека рока важења издате дозволе.

Престанак важења

Члан 22

Дозвола за запошљавање престаје да важи:

- 1) истеком периода на који је издата;
- 2) престанком уговора о раду;
- 3) ако странац стекне црногорско држављанство;
- 4) у случају смрти странца.

3. Дозвола за рад

Појам и услови

Члан 23

(1) Дозвола за рад је дозвола са унапријед одређеним временским трајањем, на основу које послодавац закључује уговор о раду са странцем, односно странац код правног лица са сједиштем у Црној Гори или организационе јединице страног

привредног друштва регистроване у Црној Гори, обавља услуге или други облик рада, на основу грађанско-правног уговора.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев послодавца, правног лица, односно организационе јединице страног привредног друштва регистроване у Црној Гори.

Намјена дозволе за рад

Члан 24

(1) Дозвола за рад, према намјени, се односи на:

- 1) сезонски рад странаца;
- 2) рад са упућеним странцима;
- 3) оспособљавање и усавршавање странаца;
- 4) пружање уговорних услуга.

(2) Дозвола за рад се издаје у оквиру квоте утврђене за одређену намјену, изузев за упућене странце из члана 7 став 1 тач. 9, 10 и 11 овог закона.

4. Врсте дозвола за рад

а) Сезонски рад странаца

Члан 25

(1) Дозвола за сезонски рад странца се издаје на захтјев послодавца, у оквиру квоте одређене за сезонски рад.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на период до осам мјесеци у календарској години.

(3) Ако је дозвола за сезонски рад издата на вријеме краће од времена одређеног у ставу 2 овог члана, дозвола се може продужити, у складу са овим законом, без провјеравања ограничења из члана 13 став 1 овог закона.

б) Рад са упућеним странцима

Прекограничне услуге

Члан 26

(1) Страно привредно друштво може у Црној Гори да обавља прекограничне услуге са упућеним странцима у складу са овим законом и другим прописима.

(2) Прекограничне услуге се обављају на основу уговора закљученог између страног привредног друштва и правног лица са сједиштем у Црној Гори, за кога се услуге врше.

(3) Страно привредно друштво може да обавља услуге са упућеним странцима који су код њега запослени најмање једну годину. Упућеном странцу се може издати дозвола за рад више пута, али не дуже од три мјесеца у календарској години. Уколико се из објективних разлога услуге не могу обавити у року за који је дозвола издата, може се тражити продужење дозволе најдуже за један мјесец.

(4) Изузетно када је вршење услуга од посебног интереса за Црну Гору, дозвола се може издати на дужи период, али не дуже од једне године.

(5) Прије подношења захтјева за издавање дозволе за рад за вршење услуга из става 4 овог члана, правно лице је дужно да, на основу писаног образложења, добије сагласност Министарства.

(6) Министарство, уз прибављене сагласности министарстава надлежних за поједине дјелатности, одлучује о оправданости извођења услуге.

(7) Дозвола за рад странцу се издаје у оквиру квоте одређене за прекограничне услуге, на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори.

Додатно оспособљавање и усавршавање

Члан 27

(1) Додатно оспособљавање и усавршавање упућених странаца се може обављати ако су правно лице са сједиштем у Црној Гори и страно привредно друштво власнички или пословно повезани.

(2) Додатно оспособљавање и усавршавање запослених код послодавца у Црној Гори могу да обављају упућени странци, ако су правно лице са сједиштем у Црној Гори и страно привредно друштво власнички или пословно повезани.

(3) Додатно оспособљавање и усавршавање лица из ст. 1 и 2 овог члана се обавља у правном лицу са сједиштем у Црној Гори, на основу уговора закљученог између страног привредног друштва и правног лица из ст. 1 и 2 овог члана.

(4) Дозвола за рад за додатно оспособљавање и усавршавање странцу из ст. 1 и 2 овог члана се може издати на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, на период који не може бити дужи од једне године.

Кретање лица унутар страног привредног друштва

Члан 28

(1) Страно привредно друштво које у Црној Гори има регистровану организациону јединицу може привремено да премјести свог запосленог на рад у тој организационој јединици, под условом да је странац у том привредном друштву запослен најмање годину дана.

(2) Странци који се могу упутити, у смислу става 1 овог члана, су:

1) руководиоци;

2) менаџери;

3) специјалисти.

(3) Дозвола за рад за упућеног странца из става 1 овог члана се издаје на захтјев организационе јединице страног привредног друштва регистроване у Црној Гори, на период до једне године.

(4) Изузетно од става 3 овог члана, ако се послови које обавља упућени странац не могу завршити за вријеме на које је дозвола издата, дозвола за рад се може продужити најдуже до двије године.

ц) Оспособљавање и усавршавање странаца

Члан 29

(1) Дозвола за рад за оспособљавање и усавршавање странца може се издати ако је Црна Гора закључила споразум о оспособљавању и усавршавању странаца са државом чији је странац држављанин.

(2) Оспособљавање и усавршавање странца се може обављати и без претходно закљученог међудржавног споразума, када је такво оспособљавање и усавршавање од интереса за Црну Гору.

(3) Оспособљавање и усавршавање се реализује на основу уговора о раду, закљученог између послодавца у Црној Гори и странца, на одређено вријеме до годину дана, односно на период за који је дозвола издата.

(4) Дозвола за рад за оспособљавање и усавршавање се издаје на захтјев послодавца, на период до једне године, и може се продужити најдуже до двије године.

(5) Дозвола за рад за оспособљавање и усавршавање се може продужити без провјеравања ограничења из члана 13 став 1 овог закона.

(6) Дозвола за рад странца се, у смислу ст. 1 и 2 овог члана, издаје у оквиру квоте одређене за оспособљавање и усавршавање.

д) Пружање уговорних услуга

Члан 30

(1) Странац запослен у страном привредном друштву може да добије дозволу за рад за обављање уговорних услуга у Црној Гори, када се захтијева специјалистичко знање пружаоца уговорне услуге.

(2) За обављање услуга из става 1 овог члана закључује се посебан уговор између страног привредног друштва, односно странца и правног лица у Црној Гори, за период који не може бити дужи од једне године.

(3) Странац из става 1 овог члана мора бити запослен код страног привредног друштва које се бави пружањем те врсте услуга, најмање једну годину прије закључења уговора из става 2 овог члана.

(4) Дозвола за рад за странца из става 1 овог члана издаје се на захтјев правног лица из Црне Горе, на период трајања уговора, али не дуже од једне године.

Период важења

Члан 31

(1) Дозвола за рад се издаје на одређено вријеме, у зависности од намјене.

(2) Дозвола за рад се може након истека важности продужити, у случајевима прописаним овим законом.

(3) Захтјев за продужење дозволе за рад послодавац, правно лице, односно организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори је дужан да поднесе најкасније у року од 30 дана прије истека рока важења издате дозволе.

Престанак важења

Члан 32

Дозвола за рад престаје да важи:

1) истеком периода за који је издата;

2) престанком уговора о раду или грађанско-правног уговора;

3) у случају смрти странца.

IV. ПРИЈАВА И ОДЈАВА РАДА СТРАНЦА

Пријава и одјава рада

Члан 33

Обвезник за пријављивање рада странца је:

- 1) послодавац, за странца који има радну дозволу из чл. 17, 20, 25 и 29 овог закона;
- 2) правно лице са сједиштем у Црној Гори, за странца који има радну дозволу из чл. 26, 27 и 30 овог закона;
- 3) организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори, за странца који има радну дозволу из члана 28 овог закона.

Члан 34

- (1) Обвезник за пријављивање рада странца је дужан да пријави почетак и престанак рада странца Заводу за запошљавање, најкасније у року од 15 дана од дана почетка, односно престанка рада странца.
- (2) Завод за запошљавање издаје обвезнику за пријављивање рада потврду о пријави рада странца, на прописаном обрасцу.
- (3) Поступак пријаве и престанка рада странца, доказе које је потребно доставити уз пријаве и достављање података из пријава надлежним органима, прописује Министарство.

Сарадња надлежних органа

Члан 35

- (1) Завод за запошљавање је дужан да о поништавању и престанку важења радне дозволе странца обавијести орган државне управе надлежан за послове кретања и боравка странаца, у року од осам дана од дана поништавања, односно престанка важења радне дозволе.
- (2) Орган државне управе из става 1 овог члана је дужан да о престанку или отказивању сталног настањења, односно привременог боравка странца обавијести Завод за запошљавање, у року од осам дана од дана престанка или отказивања сталног настањења, односно привременог боравка.

V. ЕВИДЕНЦИЈА И НАКНАДА ЗА ИЗДАВАЊЕ РАДНЕ ДОЗВОЛЕ

Евиденција

Члан 36

Евиденција о незапосленим и запосленим странцима води се у складу са законом.

Накнада

Члан 37

(1) Накнада за трошкове настале у поступку издавања радне дозволе плаћа се у складу са Законом о административним таксама.

(2) Средства из става 1 овог члана су приход Завода за запошљавање.

VI. НАДЗОР

Инспекција рада

Члан 38

(1) Надзор над спровођењем овог закона и других прописа који су донијети на основу овог закона врши Министарство, преко инспекције рада.

(2) У вршењу надзора инспектор рада има обавезе и овлашћења утврђена посебним прописом.

(3) Послодавац, правно лице, односно организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори је дужан да у пословним просторијама, односно мјесту рада има радну дозволу за странца.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39

(1) Новчаном казном од двадесетоструког до тристоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај послодавац - правно лица, ако:

- 1) запосли странца, односно омогући му да ради супротно условима из члана 3 овог закона;
- 2) распореди странца на послове за које му није издата радна дозвола (члан 12);

3) не пријави и одјави рад странца Заводу за запошљавање у законом прописаном року (члан 33 и члан 34 став 1);

4) не поднесе захтјев за продужење радне дозволе најкасније 30 дана прије истека рока важења издате дозволе (члан 21 став 3 и члан 31 став 3);

5) у пословним просторијама, односно мјесту рада нема радну дозволу за странца (члан 38 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу код послодавца новчаном казном од десетоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се послодавац као физичко лице новчаном казном од десетоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

Члан 40

Новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се странац, ако:

1) се запосли, односно ради супротно члану 3 овог закона;

2) ради на пословима за које није закључио уговор о раду, односно грађанско-правни уговор (члан 11 став 4);

3) не поднесе захтјев за продужење личне радне дозволе када му је одобрена додатна заштита у законом прописаном року (члан 18 став 4).

Члан 41

(1) Новчаном казном на лицу мјеста у троструком износу минималне зараде у Црној Гори казниће се послодавац као физичко лице, одговорно лице у правном лицу и код послодавца као правног лица, односно одговорно лице у организационој јединици страног привредног друштва регистрованој у Црној Гори за прекршај ако у пословним просторијама, односно мјесту рада нема радну дозволу за странца (члан 38 став 3).

(2) Новчану казну из става 1 овог члана изриче инспектор рада.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42

(1) Поступци који су започети прије дана почетка примјене овог закона окончаће се по овом закону, ако је то повољније за странку.

(2) Радна дозвола издата прије дана почетка примјене овог закона важи до истека времена на које је издата.

Члан 43

Прописи за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 44

Даном почетка примјене овог закона престају да важе Закон о запошљавању и раду странаца ("Службени лист РЦГ", бр. 11/04) и Уредба о радном ангажовању нерезидентних физичких лица ("Службени лист РЦГ", број 28/03).

Члан 45

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе", а примјењиваће се од 1. јануара 2009. године.

СУ-СК Број 01-257/10

Подгорица, 18. марта 2008. године

Скупштина Црне Горе

Предсједник,

Ранко Кривокапић, с.р.

ИЗМЕНЕ

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о измјенама и допунама Закона о запошљавању и раду странаца

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о запошљавању и раду странаца, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на седмој сједници првог редовног (прољећнег) засиједања у 2011. години, дана 22. јуна 2011. године.

Број: 01- 808/2

Подгорица, 27.06.2011. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 2 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на седмој сједници првог редовног (прољећњег) засиједања у 2011. години, дана 22. јуна 2011. године, донијела је

Закон о измјенама и допунама Закона о запошљавању и раду странаца

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 32/2011 од 1.7.2011. године.

Члан 1

У Закону о запошљавању и раду странаца ("Службени лист ЦГ", број 22/08) члан 3 мијења се и гласи:

"Странац се може запослити, односно радити у Црној Гори, под условом да има: радну дозволу, одобрење за стално настањење или одобрење за привремени боравак и закључен уговор о раду или уговор о обављању послова, односно услуга."

Члан 2

У члану 4 став 1 последије тачке 9 додају се двије нове тачке које гласе:

"9а) ауторе и извођаче на подручју филмске, телевизијске, музичке, музичко-сценске, плесне и балетске умјетности, као и пратеће техничко особље, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

9б) запослене у страном привредном друштву, који обављају додатно оспособљавање и усавршавање запослених, односно који се додатно оспособљавају и усавршавају, код правног лица са сједиштем у Црној Гори, које је пословно или власнички повезано са тим страним привредним друштвом;"

Послије става 1 додаје се нови став који гласи:

"(2) Правна и физичка лица која користе услуге странаца из става 1 тач. 5 до 20 овог члана дужна су да са њима закључе уговор или да имају други одговарајући доказ о врсти услуга коју обављају странци."

Члан 3

У члану 5 став 1 тачка 4 мијења се и гласи:

"4) **послодавац** је домаће или страно правно лице, односно дио страног друштва или физичко лице са сједиштем, односно пребивалиштем у Црној Гори, које са странцем закључује уговор о раду;"

У тачки 5 ријечи: "услуге или други облик рада, на основу грађанско-правног уговора" замјењују се ријечима: " послове или услуге, на основу уговора о обављању послова, односно услуга."

Тачка 7 мијења се и гласи:

"7) **рад** подразумијева обављање послова или услуга, на основу уговора о обављању послова, односно услуга;"

У тачки 8 ријечи: "**сезонски рад**" замјењују се ријечима: "**сезонско запошљавање**;"

Тачка 9 мијења се и гласи:

"9) **уговор о обављању послова, односно услуга** је уговор на основу којег странац обавља послове, односно услуге код правног лица са сједиштем у Црној Гори, односно у дијелу страног друштва регистровано у Црној Гори;

Тач. 12 и 13 бришу се.

Тачка 14 мијења се и гласи:

"14) **кретање лица унутар страног привредног друштва** је привремено премјештање запослених странаца (руководиоца, менаџера, специјалисте) у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то страно привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори ;"

Тач. 16 и 17 бришу се.

Тач. 19, 20 и 21 мијењају се и гласе:

"19) **руководилац** је странац запослен у страном привредном друштву који даје смјернице менаџменту друштва, води пословну политику и упућен је у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то страно привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори;

20) **менаџер** је странац запослен у страном привредном друштву на пословима управљања друштвом, који је упућен у правно лице са сједиштем у Црној Гори,

које је основало то страни привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори;

21) **специјалиста** је странац запослен у страном привредном друштву, који је упућен у правно лице са сједиштем у Црној Гори, које је основало то страни привредно друштво, односно у дио тог страног друштва регистрован у Црној Гори и посједује посебна знања битна за пословање друштва, као и висок степен стручне оспособљености у односу на врсту посла или дјелатност;"

Тачка 22 брише се.

Досадашње тач. 14, 15, 18, 19, 20 и 21 постају тач. 12, 13, 14, 15, 16 и 17.

Члан 4

Члан 6 став 2 мијења се и гласи:

"(2) Квоту из става 1 овог члана утврђује Влада, на предлог органа државне управе надлежног за послове рада (у даљем тексту: Министарство), уз претходно прибављена мишљења органа државне управе надлежних за поједине дјелатности за које се утврђује квота и мишљење Социјалног савјета Црне Горе."

Члан 5

У члану 7 став 1 тачка 9 мијења се и гласи:

"9) радном мигранту;"

Тачка 11 брише се.

Члан 6

У члану 8 став 1 алинеја 2 мијења се и гласи:

"- прекограничне услуге странаца."

Став 2 мијења се и гласи:

"(2) У оквиру квоте за запошљавање странаца посебно се утврђује квота за сезонско запошљавање странаца."

Члан 7

У члану 11 став 4 ријечи: "грађанско-правни уговор" замјењују се ријечима: "уговор о обављању послова, односно услуга."

Члан 8

У члану 12 став 1 ријечи: "организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори" замјењују се ријечима: "дио страног друштва регистрован у Црној Гори".

Члан 9

У члану 14 послије става 2 додаје се нови став који гласи:

"(3) О захтјеву за издавање радне дозволе Завод за запошљавање је дужан да одлучи у року од седам дана од дана подношења захтјева."

Досадашњи ст. 3 и 4 постају ст. 4 и 5.

Члан 10

У члану 16 став 1 тачка 1 ријечи: " организационој јединици страног привредног друштва регистрованој у Црној Гори" замјењују се ријечима: " дијелу страног друштва регистрованом у Црној Гори;"

Тачка 2 мијења се и гласи:

"2) послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори не обавијести Завод за запошљавање о почетку рада странца, у року предвиђеном у члану 34 овог закона;"

Члан 11

У члану 18 став 4 ријечи: "најкасније у року од 30 дана" бришу се.

Члан 12

У члану 21 став 3 ријечи: "најкасније 30 дана " бришу се.

Послије става 3 додају се два нова става који гласе:

"(4) Дозвола из става 1 овог члана за сезонско запошљавање може се издати на период до осам мјесеци годишње, у оквиру квоте одређене за сезонско запошљавање.

(5) Ако је дозвола за сезонско запошљавање издата на вријеме краће од времена одређеног у ставу 4 овог члана, дозвола се може продужити до истека тог рока, сагласно ставу 3 овог члана."

Члан 13

Члан 23 мијења се и гласи:

"(1) Дозвола за рад је дозвола са унапријед одређеним временским трајањем, на основу које странац код правног лица са сједиштем у Црној Гори или дијела страног друштва регистрованог у Црној Гори обавља послове или услуге на основу уговора о обављању послова, односно услуга.

(2) Дозвола из става 1 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, односно дијела страног друштва регистрованог у Црној Гори."

Члан 14

Члан 24 мијења се и гласи:

"Дозвола за рад, према намјени, односи се на:

- 1) прекограничне услуге странаца и
- 2) кретање лица унутар страног привредног друштва."

Члан 15

У поглављу III тачка: "4. Врсте дозвола за рад", подтачка: "а) Сезонски рад странаца" и члан 25 бришу се.

Подтачка: "б) Рад са упућеним странцима" брише се.

Члан 16

Члан 26 мијења се и гласи:

"Прекограничне услуге странаца

Члан 26

(1) Прекограничне услуге странаца су услуге које се обављају на основу уговора закљученог између страног привредног друштва, односно странца и правног лица са сједиштем у Црној Гори, за кога се услуге врше.

(2) Прекограничне услуге странаца може пружати странац запослен код страног привредног друштва из става 1 овог члана које се бави пружањем те врсте услуге.

(3) Изузетно од става 2 овог члана, прекограничне услуге странаца, за које се захтијева високо образовање и посебно специјалистичко знање и искуство може пружати и странац који није у радном односу.

(4) За обављање прекограничне услуге из става 3 овог члана, прије подношења захтјева за издавање дозволе за рад, правно лице са сједиштем у Црној Гори је дужно да, на основу писаног образложења, добије сагласност органа државне управе надлежног за дјелатност у којој се услуга пружа.

(5) Дозвола за рад за прекограничне услуге се издаје на период до једне године.

(6) Дозвола из става 5 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, у оквиру квоте одређене за прекограничне услуге."

Члан 17

Члан 27 брише се.

Члан 18

У члану 28 ст. 1 и 3 мијењају се и гласе:

"(1) Страно привредно друштво које у Црној Гори има регистровано правно лице, односно дио страног друштва, може привремено да премјести свог запосленог на рад у то правно лице, односно дио страног друштва, под условом да је странац у том привредном друштву запослен најмање годину дана."

"(3) Дозвола за рад за странца из става 1 овог члана се издаје на захтјев правног лица са сједиштем у Црној Гори, које је основало страно привредно друштво, односно дијела страног друштва регистровано у Црној Гори, на период до једне године."

У ставу 4 ријеч "упућени" брише се.

Послије става 4 додаје се нови став који гласи:

"(5) Захтјев за продужење дозволе за рад за кретање лица унутар страног привредног друштва правно лице регистровано у Црној Гори, односно дио страног друштва из става 1 овог члана су дужни да поднесу прије истека рока важења издате дозволе."

Члан 19

У поглављу III тачка: "4. Врсте дозвола за рад", подтачка: "ц) Оспособљавање и усавршавање странаца" и члан 29 бришу се.

Подтачка: "д) Пружање уговорених услуга" и члан 30 бришу се.

Члан 20

Члан 31 брише се.

Члан 21

У члану 32 тачка 2 ријечи: "грађанско-правног уговора" замјењују се ријечима: "уговора о обављању послова, односно услуга.

Члан 22

Послије члана 32 додаје се ново поглавље и члан који гласи:

"III а. ПОЧЕТАК РАДА СТРАНЦА

Члан 32а

(1) Странац којем је издата дозвола за запошљавање, односно дозвола за рад не може се запослити, односно обављати послове или услуге прије него што му је одобрен привремени боравак, у складу са посебним законом.

(2) Захтјев за издавање одобрења за привремени боравак се подноси органу државне управе надлежном за послове кретања и боравка странаца, најкасније у року од пет радних дана од дана издавања радне дозволе.

(3) Странац којем је одобрен привремени боравак у сврху спајања са породицом остварује право на запошљавање у периоду важења одобрења за привремени боравак, у складу са овим законом.

(4) Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори су дужни са странцем који се запошљава, односно ради, прије почетка рада, да закључе уговор о раду или уговор о обављању послова, односно услуга."

Члан 23

Назив поглавља IV мијења се и гласи:

"IV. ПРИЈАВЉИВАЊЕ ПОЧЕТКА И ПРЕСТАНКА РАДА СТРАНЦА".

Члан 24

Члан 33 брише се.

Члан 25

Члан 34 мијења се и гласи:

"Послодавац, правно лице, односно дио страног друштва регистрован у Црној Гори су дужни да обавијесте Завод за запошљавање о почетку, односно престанку рада странца, у року од осам дана од дана закључивања, односно престанка уговора о раду, односно уговора о обављању послова, односно услуга."

Члан 26

У члану 35 став 2 мијења се и гласи:

"(2) Орган државне управе из става 1 овог члана је дужан да о: одобравању привременог боравка странца са радном дозволом, периоду важења привременог боравка, престанку или отказивању сталног настањења, односно привременог боравка странца обавијести Завод за запошљавање, у року од осам дана од дана одобравања привременог боравка, односно престанка или отказивања сталног настањења, односно привременог боравка".

Члан 27

У члану 38 став 3 ријечи: "организациона јединица страног привредног друштва регистрована у Црној Гори" замјењују се ријечима: "дио страног друштва регистрован у Црној Гори".

Члан 28

У члану 39 став 1 ријечи: "од двадесетоструког до тристоструког износа минималне зараде у Црној Гори" замјењују се ријечима: "од 500 еура до 20.000 еура".

Послије тачке 1 додаје се нова тачка која гласи:

"1а) користи услуге странца без закљученог уговора или другог одговарајућег доказа о врсти услуга коју обављају странци (члан 4 став 2);".

Послије тачке 2 додаје се нова тачка која гласи:

"2а) обавља прекограничне услуге мимо начина утврђеног овим законом (члан 26);".

У тачки 3 ријечи: "члан 33 и" и ријечи: "став 1" бришу се.

У тачки 4 ријечи: "најкасније 30 дана" бришу се, а ријечи: "31 став 3" замјењују се ријечима: "28 став 5;".

Ст. 2 и 3 мијењају се и гласе:

"(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се физичко лице и одговорно лице у правном лицу код послодавца новчаном казном у износу од 30 еура до 2.000 еура.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 150 еура до 6.000 еура."

Члан 29

У члану 40 став 1 ријечи: "од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори" замјењују се ријечима: "у износу од 30 еура до 2.000 еура".

У тачки 2 ријечи: "грађанско-правни уговор" замјењују се ријечима: "уговор о обављању послова, односно услуга".

Члан 30

Члан 41 мијења се и гласи:

"(1) Новчаном казном на лицу мјеста у износу до 200 еура казниће се физичко и одговорно лице у правном лицу, односно одговорно лице у дијелу страног друштва регистрованом у Црној Гори за прекршај, ако у пословним просторијама, односно мјесту рада нема радну дозволу за странца (члан 38 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се правно лице и предузетник новчаном казном на лицу мјеста у износу до 400 еура.

(3) Новчану казну из ст. 1 и 2 овог члана изриче инспектор рада."

Члан 31

Послије члана 42 додају се три нова члана који гласе:

"Члан 42а

(1) Расељена лица из бивших југословенских република и интерно расељена лица са Косова, којима је у складу са чланом 105а став 5 Закона о странцима ("Службени лист ЦГ", бр. 82/08 и 72/09) одобрен привремени боравак у Црној Гори, могу добити личну радну дозволу, у складу са овим законом.

(2) Лична радна дозвола за лица из става 1 овог члана издаје се на период важења одобрења за привремени боравак.

Члан 42б

(1) Поступци који су започети прије дана ступања на снагу овог закона окончаће се по овом закону, ако је то повољније за странку.

(2) Радна дозвола издата прије дана ступања на снагу овог закона важи до истека времена на које је издата.

Члан 42ц

Прописи за спровођење овог закона ускладиће се са овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о поступку пријаве почетка и престанка рада странаца ("Службени лист ЦГ", број 81/08).

Члан 32

Примјена чл. 39, 40 и 41 овог закона одлаже се до дана почетка примјене Закона о прекршајима ("Службени лист ЦГ", број 1/11).

Члан 33

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број 02-1/11-1/6

ЕПА 522 XXIV

Подгорица, 22. јуна 2011. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Предсједник,

Ранко Кривокапић, с.р.